Ordføreren: Jeg vilde kun gjøre den Bemærkning, at, naar en Deel af Udvalget tildeels er frafaldet sin tidligere Formening, saa maa dette ikke udlægges, som om man var kommen til den Erkjendelse, at man ved at sætte det tidligere foreslaaede igjennem, var i mindste Maade traadt Embedsstanden for nær. Det, som kan bringe til at stemme for det af Finantsministeren gjorte Ændringsforslag, kan udelukkende være, at man frygter for at være traadt Finantsbestyrelsen for nær ved altfor pludseligt at have bragt den til at imødegaae Vanskeligheder, som det synes, den ikke selv indseer Midler til paa anden Maade at kunne afhjælpe. Jeg maa ogsaa ved denne Leilighed bemærke, at en Deel af Udvalget igjennem min Mund har udtalt, at det paa ingen Maade vil nægte Muligheden af, at Embedsmænd kunne trænge til Laan, og at det, saa længe Aagerlovene bestaae, kan være forbundet med stor Vanskelighed for dem at skaffe sig disse Laan, naar der ikke var særlige Kasser anordnede dertil, men at man vilde tilskynde Regjeringen til at see at bringe Embedsmændene til at danne Laaneforeninger, selv om Statskassen skulde give bestemte aarlige Tilskud dertil, for at afhjælpe denne Forlegenhed, idet man nemlig troede, at den virkelige Forlegenhed, som existerer, ikke kan afhjælpes ved Forskudslaan. Det er, hvad jeg troer yderligere at burde bemærke.

Jespersen: Det forekommer mig, at der maatte være stærkere Grunde end dem, jeg har hørt, for at man skulde indrømme, at Statskassen uden Sikkerhedsstillelse og rentefrit laaner Penge ud, og jeg kan derfor ikke stemme for Finantsministerens Forslag.

Nørgaard: Ja, jeg er fuldkommen enig med den høitagtede Finantsminister i, at en saadan Bestemmelse, som indeholdes i dette Forslag, vanskelig vil være en Begunstigelse for Embeds**standen**, og, naar jeg udtaler mig her imod det af Hr. Ministeren gjorte Forslag, da mener jeg at tale Statens og hele Folkets fælles Tarv; thi disse betydelige Forskud, som indeholdes paa disse Lister, seer man jo tydeligt ikke jævnt have gaaet Embeds**standen** tilgode, men kun enkelte Embedsmænd, som have staaet nærmest ved Kassen, mulig fordi ingen Rente er den billigste Rente. Man kan jo søge det bedste Beviis herpaa ved at see hen til, hvilken Ubetydelighed disse store Forskudssummer, som ere modtagene af Embedsmændene i Provindserne, er imod den Capital eller Sum, som er erholdt af dem, som boe i Kjøbenhavn og dens Nærhed, og det er min Mening, at Ordet „rentefri" har bidraget meget dertil. Og jeg troer saaledes at handle i Statens og hele Folkets velforstaaede Interesse ved at stemme imod ethvert saadant Forslag. Vi maae vel lægge Mærke til, hvor haardt Fleertallet af den private Borger- og Bondestand maa døie, for at bringe det saa vidt, at de kunne betale deres Udgifter, og, letter man nu en Flig af det Tæppe, og seer hen til det Forskud, en Deel af Embedsstanden har modtaget uden at betale en Skilling i Renter, og at den i de allerfleste Tilfælde er bleven fri for at betale Capitalen, og man ved Siden deraf seer hen til, hvorledes der udpantes hos den private Mand, uden nogetsomhelst Hensyn til hans Trang, og uden Hensyn til, om det er de uundværligste af hans Eiendele, som skulle sælges for at afgjøre hans Skyldighed, og man paa den anden Side betragter, at der fra Aaret 1824 til 1840 er paa disse Forskudslister opført et Restbeløb af 219,613 Rbd., hvoraf blot et Aars Rente er 8,784 Rbd. 48 ß., og lægger man nu Rente og Rentes Rente til i disse 16 Aar, som vel circa i det Tidsrum kan opløbe Capitalen, da er det ikke en Sum af 219,000 og nogle Hundrede, hvorom her er Tale, men det er nærmere et Restbeløb af 438,227 Rbd. 50 ß., der paa den Maade glider ud af Statens Kasse, og Enhver vil vist indrømme mig, at det er ikke Embeds**standen** — at denne Capital er kommen tilgode, men nogle **Embedsmænd** — og hvorledes det nu kan gaae med det Forskud, som er tilstaaet nogle Embedsmænd fra 1841 til 1848, hvilket rigtignok andrager en Sum af 676,248 Rbd. 18½ ß., hvoraf et Aars Rente er 27,050 Rbd., det tør jeg ingen Mening have om; men saa meget er vist, at det ikke er Capitalen alene, her er paa Spil. Jeg troer neppe, det bør miskjendes, om de, som betale Gildet, see paa saadanne Forslag, som aabne en slig Adgang, med en vis Rædsel, om jeg saa maa udtrykke mig, og især